

פרשת ויצא "לכל איש יש שם" / אריק פייער, המורה למדעים

בספר בראשית בו אנחנו קוראים בתקופה זו של השנה מתוארים דוגמאות שונות על החשיבות שיש לשם שניתן לאדם.

ניתן לראות את החשיבות הניתנת לשם אצל אברהם אבינו כאשר הקב"ה משנה את שמו מאברם לאברהם "ולא־יקרא עוד את־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אֲבִרְמון גוֹיִם נִתְּתִיךָ:", וכן כאשר הקב"ה מספר לאברהם כי גם שמה של שרה ישתנה "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שְׂרֵי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרֵי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ: וַיְבָרְכֶנִי אַתָּה וְגַם נִתְּתִי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן וַיְבָרְכֶנִיךָ וְהָיְתָה לְגוֹלָם מִלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ:"

השינוי אצל אברהם ושרה מתרחש כאשר חל שינוי במעמד שלהם וכאשר הם מקבלים את ברכת ה' בה מובטח להם צאצאים רבים יש צורך גם לשנות את שמם. השינוי בשם גורם להתייחסות שונה, הם יוצאים מהגדר הפרטי ומקבלים שם "אלוקי" שמציב אותם בעמדה אחרת.

בפרשתנו ניתן למצוא דוגמאות רבות לתהליך מתן השמות לבניו של יעקב הנולדים בפרשה זו. על השמות של הבנים שנולדים, האימהות מחליטות. שמות אלו לבסוף יהפכו לשמות השבטים, שמות שילכו בעם ישראל דורות קדימה.

מאחרי כל החלטה יש הסבר שהתורה נותנת ואם מחלקים את מתן הסיבות למספר קטגוריות ניתן למצוא 3 חלוקות מדוע בחרו לקרוא לבן שנולד בשם זה.

קטגוריה ראשונה אלו שמות שניתנו בעקבות ההרגשה שהייתה בעת הלידה כפי שניתן למצוא אצל ראובן, שמעון, לוי, ונפתלי, קטגוריה שנייה אלו שמות שבאו להודות על עצם הלידה כמו אצל יהודה, דן, גד, אשר, יששכר וזבולון וקטגוריה שלישית אלו שמות שמהווים תפילה לעתיד כפי שניתן לראות אצל יוסף.

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַן לוֹ אֱלֹהִים וְנָתַנּוּ לוֹ אָבִיו וְאָמוֹ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ קוֹמָתוֹ וְאָפוֹ חֵיוֹכוֹ וְנָתַן לוֹ הָאָרֶץ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ הַהָרִים וְנָתַנּוּ לוֹ כְּתָלָיו"
כך כתבה המשוררת זלדה.

השם שלנו, אינו שם דבר של מה בכך. הוא אומר מי אנחנו, מה המהות שלנו, מה תפקידנו בעולם, והבחירה בו אינה היתה מקרית.

פרשה זו מדגישה לנו את החשיבות שיש בשם שלנו וקוראת לנו לברר ולשאול מדוע נתנו לנו הורינו את השם שלנו? מה השם אומר מבחינתי?

שבת שלום!!!